

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES

(BRUGEL-ADVIES-20191025-288)

Betreffende het

Definitief ontwerp van het investeringsplan voor aardgas, voorgesteld door de Brusselse distributienetbeheerder SIBELGA, voor de periode 2020-2024.

Opgesteld op basis van artikel 10 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de ordonnanties van 20 juli 2011, 8 mei 2015 en 23 juli 2018.

25/10/2019

Inhoudsopgave

1	Wettelijke grondslag	3
2	Herinnering aan het algemene kader	4
3	De organisatie van de openbare raadpleging.....	5
3.1	Consultatieprocedure.....	5
3.2	Organisatie van een openbare presentatie.....	6
3.3	Formele raadpleging van de in de ordonnantie genoemde actoren	7
3.4	Resultaten van de openbare raadpleging.....	7
4	Opmerkingen van BRUGEL.....	9
4.1	De bevoorradingszekerheid	9
4.2	De bevoorradingskwaliteit.....	10
4.3	De betrouwbaarheid van het net.....	11
4.4	Het L/H-conversieproject voor de netten	12
4.5	De slimme meters	13
4.6	De bevoorradingsstations voor samengeperst aardgas (CNG)	13
4.7	Planning van de investeringen	14
4.8	Budget en tariefcoherentie.....	15
5	Conclusie	18
6	Bijlage 1: Resultaten van de openbare raadpleging.....	20
6.1	Door BRUGEL geformuleerde vragen tijdens de openbare raadpleging over het voorlopige investeringsplan voor de periode 2020-2024	20
6.2	Opmerkingen van de deelnemers en antwoorden van SIBELGA of BRUGEL.....	22
7	Bijlage 2: Analyse van het bestaande distributienet	25
7.1	Evolutie van het aantal gebruikers en het energieverbruik.....	25
7.2	Samenstelling van het net.....	26
7.2.1	Technische kenmerken van de leidingen	27
7.2.2	Leeftijd van de voornaamste installaties van het net	28

Lijst van de illustraties

Figuur 1: Openbare presentatiebijeenkomst over de investeringsplannen	7
Figuur 2: Verwachte toename van de belasting van de ontvangststations bij -11 °C (Bron: SIBELGA) ..	10
Figuur 3: Prognose plaatsing MD- en LD-leidingen.....	14
Figuur 4: Prognose van de hoeveelheid geïnstalleerde, vervangen en overgedragen LD-aftakkingen ..	14
Figuur 5: Prognose van aantallen meters.....	15
Figuur 6: Evolutie en vergelijking van de budgetten.....	16
Figuur 7: Evolutie van het gedistribueerde gas.....	25
Figuur 8: Evolutie van het aantal gasgebruikers (actieve leveringspunten).....	26
Figuur 9: Evolutie van de samenstelling van de LD-leidingen (km).....	27
Figuur 10: Ouderdom van de voornaamste assets van het gasnet (eind 2017)	28

I Wettelijke grondslag

Artikel 10 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna genoemd 'de gasordonnantie'), gewijzigd door de ordonnanties van 20 juli 2011, 8 mei 2015 en 23 juli 2018, luidt als volgt:

“§ 1. De netbeheerder stelt, in samenwerking met Brugel, een investeringsplan op bestemd om de regelmaat, de betrouwbaarheid en de veiligheid van de bevoorrading te verzekeren, rekening houdend met het leefmilieu, de veiligheid van goederen en personen, de energie-efficiëntie en het rationeel beheer van de wegen, volgens de procedure voorzien in § 3.

Het investeringsplan heeft betrekking op een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de vijf volgende jaren.

Brugel kan het model voor de voorgestelde investeringsplannen nader bepalen. Het investeringsplan bevat ten minste de volgende gegevens:

1° een gedetailleerde beschrijving van de bestaande infrastructuur, van haar verouderde staat, en van haar gebruiksgraad evenals van de belangrijkste infrastructuren die moeten worden aangelegd of die gemoderniseerd moeten worden gedurende de door het zogenaamde plan gedekte jaren;

2° een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de evolutie van de exploitatie van het net, van de maatregelen van energie-efficiëntie die door de autoriteiten worden bevorderd en door de netbeheerder worden overwogen, van de bevordering van de productie van biogas en de injectie ervan op het net, van de levering, van de scenario's voor de ontwikkeling van voertuigen op aardgas (CNG) en de bijbehorende stations, van het verbruik en van de handel met de twee andere Gewesten en van hun kenmerken;

3° een beschrijving van de ingezette middelen en van de te verwezenlijken investeringen om in de geschatte behoeften te voorzien, met inbegrip van, desgevallend, de versterking of de aanleg van interconnecties om de correcte aansluiting op de netten te waarborgen waarop het net is aangesloten, evenals een lijst van de belangrijke investeringen waartoe reeds besloten werd, een beschrijving van de nieuwe belangrijke investeringen die tijdens de eerstkomende drie jaar verwezenlijkt moeten worden en een kalender voor deze investeringsprojecten;

4° het vastleggen van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder met betrekking tot de duur van de onbeschikbaarheden zoals gedefinieerd in het model van het verslag over de kwaliteit van de prestaties;

5° het beleid dat op milieugebied en inzake energie-efficiëntie wordt gevoerd;

6° de beschrijving van het beleid inzake onderhoud;

7° de lijst van de acties die tijdens het afgelopen jaar dringend zijn uitgevoerd;

8° de beschrijving van een noodplan dat geïmplementeerd moet worden om het hoofd te bieden aan een moeilijke situatie (N-1);

9° de staat van de studies, projecten en implementaties van slimme netten en, in voorkomend geval, van slimme meters alsook de prioritaire niches die zijn vastgesteld voor de eventuele invoering van deze meters;

10° een gedetailleerde beschrijving van de financiële aspecten van de beoogde investeringen.

§ 2. Het investeringsplan wordt voor de eerste maal opgesteld voor de periode 2005-2009.

§ 3. De voorstellen van investeringsplan worden vóór 31 mei van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft aan Brugel bezorgd.

Brugel deelt de netbeheerder ten laatste op 15 juli van hetzelfde jaar zijn voorafgaande opmerkingen over het ontwerpplan mee. De netbeheerder werkt zijn definitief ontwerp van investeringsplan uit op basis van de voorafgaande opmerkingen van Brugel en bezorgt dit aan Brugel vóór 15 september van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft. Brugel gaat over tot de raadpleging van de betrokken administraties, de daadwerkelijke of potentiële gebruikers van het net en van de Raad betreffende bepaalde aspecten van het ontwerpplan. In dat geval brengt het de betrokken netbeheerder hiervan op de hoogte.

Brugel maakt ten laatste op 30 oktober van hetzelfde jaar het definitief ontwerp van plan aan de Regering ter goedkeuring over, samen met zijn advies en de resultaten van de openbare raadpleging. Voor zijn advies gaat

Brugel met name na of de investeringen die voorzien zijn in dit ontwerpplan alle investeringsbehoeften dekken die tijdens de raadpleging zijn opgetekend en of dit plan overeenkomt met het tienjarige netontwikkelingsplan dat de gehele Europese Unie dekt. Het houdt eveneens rekening met de relatie tussen de elektriciteits- en de gasmarkt en tussen de markten voor arm en rijk aardgas.

Als de Regering op 31 december van hetzelfde jaar geen beslissing genomen heeft en voor zover de documenten wel degelijk aan het Parlement tegen ten laatste 30 oktober van hetzelfde jaar overgemaakt zijn, wordt het definitief ontwerp van het investeringsplan geacht te zijn goedgekeurd.

Brugel houdt toezicht op en evalueert de uitvoering van het vijfjarige investeringsplan.

Brugel kan, in het belang van de gebruikers en rekening houdend met de milieucriteria, de netbeheerder het uitdrukkelijke bevel geven om bepaalde vanuit technisch en financieel oogpunt alternatieve of aanvullende investeringen te bestuderen. Deze studies worden uitgevoerd binnen een termijn die rekening houdt met de termijnen voor goedkeuring van de in het bovenstaande lid vermelde investeringsplannen.

2 Herinnering aan het algemene kader

Zoals vermeld in de voorstelling van het wettelijke kader in de vorige sectie, moet de distributienetbeheerder (DNB) voor gas een investeringsplan opstellen om de regelmaat, de betrouwbaarheid en de zekerheid van de gasbevoorrading voor de gebruikers van het Brusselse net te garanderen.

De op 20 juli 2018 goedgekeurde wijziging van de gasordonnantie heeft de procedure voor het indienen en goedkeuren van het investeringsplan van SIBELGA gewijzigd. Deze nieuwe procedure voorziet in het opstellen van een ontwerp van het investeringsplan in twee fasen:

- (1) een eerste voorlopig ontwerp van het investeringsplan dat tegen 31 mei aan BRUGEL wordt bezorgd en waarover de regulator opmerkingen kan formuleren;
- (2) een definitief ontwerpplan dat SIBELGA aan BRUGEL bezorgt tegen 15 september en dat rekening houdt met de door BRUGEL geformuleerde opmerkingen.

Deze wijziging van de ordonnantie voorziet ook dat BRUGEL overgaat tot de raadpleging van de betrokken administraties, de daadwerkelijke of potentiële gebruikers van het net en de Raad met betrekking tot bepaalde aspecten van het ontwerpplan. Ten slotte moet BRUGEL zijn advies over het definitieve ontwerp van het investeringsplan tegen 30 oktober aan de Regering meedelen.

In overeenstemming met de gasordonnantie heeft SIBELGA op 31 mei 2019 een voorlopig ontwerp van het investeringsplan voor de periode 2020-2024 aan BRUGEL overlegd (de Nederlandse versie werd op 7 juni 2019 overlegd). Deze voorlopige versies van het investeringsplan (in het Frans en het Nederlands) werden onderworpen aan een openbare raadpleging die van 17 juni tot 22 juli 2019 werd gehouden.

De voorafgaande opmerkingen van BRUGEL evenals de opmerkingen en vragen van de actoren die hebben deelgenomen aan de openbare raadpleging werden op respectievelijk 15 en 26 juli 2019 aan SIBELGA meegedeeld.

Op basis van de door BRUGEL geformuleerde verzoeken en van het resultaat van de openbare raadpleging heeft SIBELGA op 16 september 2019 per mail¹ een nieuwe versie van het definitieve ontwerp van het investeringsplan ingediend. Bij deze definitieve versie waren de antwoorden op de opmerkingen van BRUGEL van 15 juli 2019 gevoegd. De antwoorden op de opmerkingen van de deelnemers aan de openbare raadpleging werden op 9 oktober 2019 aan BRUGEL verstrekt.

Het huidige advies is dus gebaseerd op de analyse van het definitieve ontwerp van het investeringsplan van SIBELGA voor de periode 2020-2024.

BRUGEL herinnert er tot slot aan dat de eerste openbare raadpleging over het ontwerp van het investeringsplan 2019-2023 werd gehouden van 30 november tot 30 december 2018, op verzoek van minister Céline Frémault. Het advies² van BRUGEL met betrekking tot dit investeringsplan, waarin het raadplegingsverslag is opgenomen, werd op 26 februari 2019 aan de Regering bezorgd en is op de website van BRUGEL (www.brugel.brussels) gepubliceerd.

3 De organisatie van de openbare raadpleging

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van de gasordonnantie heeft **BRUGEL een openbare raadpleging georganiseerd** over de voorlopige versie³ van het ontwerp van het investeringsplan voor gas van SIBELGA. Deze raadpleging heeft plaatsgevonden **van 17 juni tot 22 juli**.

Om zich te verzekeren van het goede verloop van de raadpleging heeft BRUGEL rekening gehouden met de opmerkingen die het heeft ontvangen tijdens de voorgaande raadpleging betreffende het investeringsplan 2019-2023.

BRUGEL heeft vanwege de efficiëntie ook besloten om alle openbare raadplegingen over de investeringsplannen van de netbeheerders SIBELGA en ELIA over dezelfde periode en volgens dezelfde procedure te organiseren.

3.1 Consultatieprocedure

Hoewel artikel 10 van de gasordonnantie BRUGEL de mogelijkheid biedt om de raadpleging te beperken tot “bepaalde aspecten van het ontwerpplan”, **heeft BRUGEL, om redenen van transparantie, besloten om het gehele ontwerp van het investeringsplan ter raadpleging voor te leggen.**

BRUGEL had SIBELGA gevraagd om een vereenvoudigde versie van het investeringsplan te bezorgen die “ge vulgariseerd” zou zijn en zich zou richten op de thema's die “relevanter” worden geacht. SIBELGA was echter niet in staat om een ge vulgariseerde versie voor te bereiden, gezien de te respecteren deadlines voor de lancering van de raadpleging. Om het ontbreken van deze “vereenvoudigde versie” te ondervangen, heeft BRUGEL in het kader van de raadpleging de lezers via (open en gesloten) vragen gestuurd door naar bepaalde hoofdstukken van het voorlopige

¹ De versie per post werd op 27 september ontvangen.

² Het gaat om het [advies 279](#) dat kan worden geraadpleegd op de website van BRUGEL.

³ Het is voor BRUGEL materiaal namelijk onmogelijk om de openbare raadpleging te organiseren over de definitieve versie van het investeringsplan aangezien deze versie op 15 september aan BRUGEL werd meegedeeld en een advies op uiterlijk 30 oktober aan de Regering moet worden voorgelegd.

investeringsplan te verwijzen. De gehele raadplegingsprocedure vond plaats op de website van BRUGEL op een platform dat speciaal hiervoor was bedoeld.

De door BRUGEL geformuleerde vragen betroffen namelijk de belangrijkste thema's van het voorlopige ontwerp van het investeringsplan. BRUGEL heeft eveneens een vragenlijst gepland om de kwaliteit van de organisatie van de openbare raadpleging te evalueren en eventuele verbeteringen te identificeren die voor de volgende edities kunnen worden toegepast.

Teneinde de deelname van de actoren en burgers aan deze openbare raadpleging te vereenvoudigen en ze bewust te maken van het belang en de doelen van de investeringsplannen van de gewestelijke distributie- en transmissienetbeheerders voor elektriciteit, **heeft BRUGEL bovendien een openbare presentatie georganiseerd.**

BRUGEL benadrukt het unieke karakter van een dergelijk evenement. De organisatie van een openbare raadpleging over het investeringsplan van een netbeheerder en het houden van een openbare presentatie vormen namelijk een primeur voor Brussel.

3.2 Organisatie van een openbare presentatie

Deze presentatiebijeenkomst vond plaats op 24 juni 2019 in perfecte samenwerking met de netbeheerders SIBELGA en ELIA. Dit was een week na de lancering van de openbare raadpleging, zodat de deelnemers al de kans hadden gehad om de plannen te raadplegen.

De bijeenkomst begon met een presentatie van BRUGEL over de context van deze openbare raadpleging en de praktische deelnameaspecten. SIBELGA en ELIA hebben vervolgens de grote lijnen gepresenteerd van hun voorlopige investeringsplannen, met een focus op de volgende thema's:

- De algemene presentatie van de elektriciteits- en gasnetten;
- De bevoorradingszekerheid;
- De kwaliteit van de levering;
- De slimme meters;
- De conversie van de netten naar 400V en de integratie van elektrische voertuigen;
- De conversie van de netten van arm gas naar rijk gas.

Daarnaast werden er verschillende vraag-en-antwoordsessies gehouden.

Meer dan vijftig deelnemers hebben deelgenomen aan deze presentatie en het publiek bestond uit vertegenwoordigers van de actoren van de energiemarkt en het maatschappelijk middenveld:

Lijst van actoren die tijdens de presentatiebijeenkomst aanwezig waren

ABB	Gemeente Sint-Joost-ten-Node	FEBIAC	PitPoint
AGORIA	CWaPE	ABVV	NMBS
BECI	ENECO	Hack Belgium	Test-Aankoop
Leefmilieu Brussel	ENGIE	Infor GasElek	Vivaqua
Brussel Mobiliteit	SocialEnergie	Luminus	
CAFA ASBL	FEBEG	OCTA+	

Figuur 1: Openbare presentatiebijeenkomst over de investeringsplannen

3.3 Formele raadpleging van de in de ordonnantie genoemde actoren

Overeenkomstig de gasordonnantie heeft BRUGEL daarnaast per post “de betrokken administraties” (Leefmilieu Brussel en Brussel Mobiliteit) en de Raad van Gebruikers uitgenodigd om aan de openbare raadpleging over de investeringsplannen deel te nemen.

Op verzoek van de Raad voor Gebruikers van elektriciteit en gas hebben BRUGEL en SIBELGA op 5 juli 2019 ook een presentatie gehouden over de doelen van de openbare raadpleging en over de belangrijkste thema's van de investeringsplannen voor elektriciteit en gas.

De Raad voor Gebruikers van elektriciteit en gas bestaat uit de volgende leden (zonder rekening te houden met SIBELGA en ELIA):

- BV-OECO	- CGEW	- EDORA
- Agoria	- Raad voor het Leefmilieu	- FEBEG
- BECI	- Economische en Sociale Raad	- Infor GasElek
- Brulocalis	- ACV	- Ligue des familles

3.4 Resultaten van de openbare raadpleging

De resultaten van deze openbare raadpleging zijn beschikbaar in Bijlage I van dit advies. Voor elke opmerking of vraag waar aanvullende informatie voor nodig was, zijn antwoorden of toelichtingen opgesteld, voornamelijk op basis van de bijdrage van SIBELGA.

BRUGEL stelt vast dat het aantal reacties op het investeringsplan voor gas van SIBELGA aanzienlijk lager ligt dan het aantal reacties op het investeringsplan voor elektriciteit van SIBELGA. Een verklaring hiervoor is dat de uitdagingen en problemen bij het beheer van het gasdistributienet minder groot zijn dan bij het beheer van het elektriciteitsdistributienet. De deelnemers aan de presentatie hebben inderdaad meer interesse getoond voor de thema's betreffende het beheer van het elektriciteitsnet.

- **Deelnemers**

De actoren die vragen of opmerkingen hebben geformuleerd over het voorlopige ontwerp van het investeringsplan van SIBELGA zijn:

- Leefmilieu Brussel;
- Raad van Gebruikers van elektriciteit en gas;
- Centrum voor ondersteuning SOCIALENERGIE (Fédération Des Services Sociaux).

- **Opmerkingen betreffende de organisatie van de raadpleging**

Uit de opmerkingen die werden ontvangen blijkt dat de deelnemers zeer ingenomen waren met de kwaliteit van de door BRUGEL georganiseerde openbare raadpleging en met name met de organisatie van de openbare presentatiebijeenkomst over de investeringsplannen voor elektriciteit en gas.

- **Onderzoek van de investeringsbehoeften die zijn geïnventariseerd tijdens de openbare raadpleging**

Overeenkomstig artikel 10 van de ordonnantie heeft BRUGEL onderzocht of de investeringen uit het ontwerpplan alle investeringsbehoeften dekken die tijdens de raadplegingsprocedure zijn geïnventariseerd.

Het blijkt dat na de openbare raadpleging geen enkele aanvullende investering werd opgetekend.

4 Opmerkingen van BRUGEL

De analyse van de investeringsplannen concentreert zich voornamelijk rond 3 hoofdlijnen:

- de evaluatie van de bevoorradingscapaciteit van het distributienet;
- de evaluatie van de kwaliteit en de regelmaat van de bevoorrading van de netgebruikers;
- de budgettaire follow-up en coherentie met het tariefvoorstel.

BRUGEL analyseert eveneens of de door de DNB voorgestelde informatie en investeringen voldoen aan de vereisten in het licht van de gasordonnantie en het technische reglement.

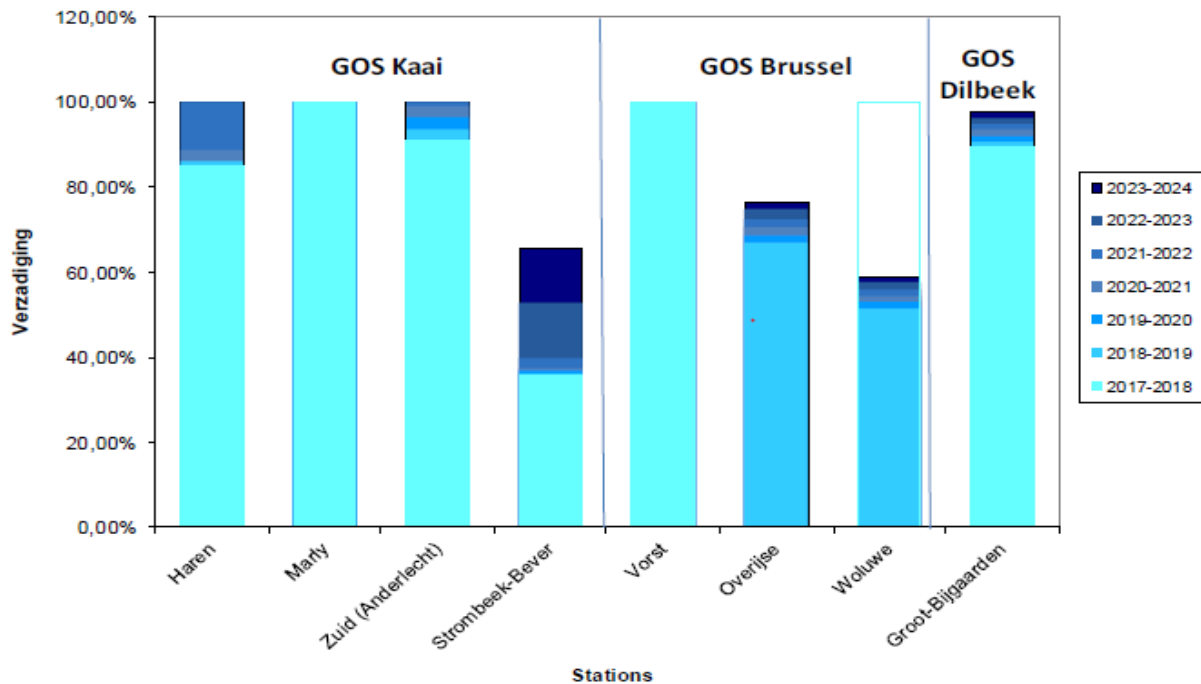
De analyse van het bestaande net, die de evolutie toont van de algemene kenmerken van het distributienet (aantal gebruikers, verbruik, infrastructuur, ouderdom van het net), wordt in **Bijlage 2** van dit advies gepresenteerd.

De voornaamste vaststellingen die voortvloeien uit de door BRUGEL gemaakte analyse van het investeringsplan 2020-2024 worden in deze paragraaf vermeld.

4.1 De bevoorradingszekerheid

De capaciteitsbehoeften van het net worden door BRUGEL nauwlettend gevolgd. De aandacht gaat uit naar de capaciteitsreserves op de injectiepunten, door de contractuele capaciteiten die de DNB met Fluxys verbinden te vergelijken met de geregistreerde of gesimuleerde winterpieken bij een temperatuur gelijk aan $-11\text{ }^{\circ}\text{C}$.

In zijn voorstel van investeringsplan heeft SIBELGA een raming gemaakt van de jaarlijkse evolutie van de belasting van de verschillende ontvangststations ten opzichte van hun nominale capaciteit. Deze oefening, geïllustreerd in Figuur 2, houdt ook rekening met de potentiële impact van het nieuwe station “Overijse” voor het GOS Brussel zodra dit station in bedrijf zal worden gesteld. Door de inbedrijfstelling van dit station kan de bevoorrading van het Gewest beter gegarandeerd worden.

Figuur 2: Verwachte toename van de belasting van de ontvangststations bij -11 °C (Bron: SIBELGA)

Ter herinnering, het nieuwe station Overijse werd in oktober 2018 in bedrijf gesteld, maar werd reeds enkele weken later door Fluxys buiten bedrijf gesteld na de indiening van een nieuw beroep door een bewonerscollectief en de gemeente Overijse. Het station Overijse was dus niet beschikbaar voor de winter 2018-2019. Uit de informatie die op 09-10-2019 door Fluxys aan BRUGEL is verstrekt, blijkt dat er een nieuwe vergunning is toegekend aan Fluxys en dat de transmissienetbeheerder derhalve voor het einde van oktober 2019 de ingebruikname van het station voorbereidt. In de komende dagen is een beroep tegen deze nieuwe vergunning echter nog altijd mogelijk.

Merk op dat de bevoorradingszekerheid ook zal worden versterkt wanneer de conversie van de netten een feit is. Rijk gas, dat een hogere calorische waarde heeft, zou volgens SIBELGA namelijk tot een 15% hogere transportcapaciteit van de netten moeten leiden.

Op basis van deze elementen plant SIBELGA in zijn definitieve ontwerpplan terecht geen nieuwe strategische investeringen om de bevoorradingszekerheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te garanderen.

4.2 De bevoorradingskwaliteit

Elk jaar moet SIBELGA aan BRUGEL een verslag bezorgen waarin het de kwaliteit van zijn dienstverlening tijdens het voorgaande kalenderjaar beschrijft. De verslagen inzake de kwaliteit van de dienstverlening voor elektriciteit en gas met betrekking tot het boekjaar 2018 werden op 29 maart 2019 naar BRUGEL verstuurd. Een analyse van de bevoorradingskwaliteit werd uitgevoerd in een

advies⁴ van BRUGEL dat meer globaal een evaluatie maakt van de door SIBELGA verstrekte diensten (voor elektriciteit en voor gas). BRUGEL verwijst de lezers dus naar dit rapport.

De analyse toont aan dat de indicatoren van de bevoorradingscontinuïteit (geplande en niet-geplande gemiddelde onbeschikbaarheid en onbeschikbaarheid na incidenten) sinds 2012 **een voortdurende verbetering vertonen**, behalve in 2017 (verzakking van de Leuvensesteenweg in Sint-Joost). Door dit incident moesten de bewoners van acht huizen dagenlang geëvacueerd worden, omdat er een probleem was met de stabiliteit van de ondergrond. Om diezelfde redenen moest de gasbevoorrading van deze woningen fysiek worden afgesneden van het net.

De resultaten laten dus zien dat een gebruiker van het distributienet in 2018 een gemiddelde onbeschikbaarheid van 1 minuut en 32 seconden heeft geleden (rekening houdend met de geplande en niet-geplande onderbrekingen).

De onbeschikbaarheid die in 2018 werd gemeten komt overeen met de laagst geregistreerde waarde sinds meer dan 10 jaar. Op basis van deze resultaten kunnen we stellen dat de **gemiddelde onderbreking voor een gebruiker van het Brusselse gasdistributienet relatief beperkt is en zeker minder groot dan die van een gebruiker die verbonden is met het elektriciteitsnet.** Aangezien de onderbrekingen voornamelijk gepland zijn, wordt de DNG (distributienetgebruiker) bovendien gewaarschuwd door SIBELGA, zodat de hinder minder groot is.

Het definitieve ontwerp van het investeringsplan van SIBELGA bevat geen specifieke investeringen gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de continuïteit van de bevoorrading.

4.3 De betrouwbaarheid van het net

De betrouwbaarheid van de installaties wordt door de distributienetbeheerder beoordeeld en is een belangrijke parameter in de planning van de investeringen. Op basis van de analyse van bepaalde resultaten kunnen ook bepaalde leemten inzake investeringen in de netten worden beoordeeld of juist vastgesteld.

In zijn investeringsplan geeft SIBELGA resultaten over de betrouwbaarheid van de LD-leidingen, de LD-aftakkingen en de meters, via een analyse van het percentage lekken van deze installaties.

De resultaten tonen aan dat de betrouwbaarheid van de installaties van het gasdistributienet de laatste 5 jaar over het geheel genomen relatief stabiel is.

Daarnaast moet niet worden vergeten dat het LD-net in 2008 nog 146 kilometer leidingen van grijs gietijzer en 70 kilometer leidingen van vezelcement telde. Bij dit soort leidingen ligt het percentage lekken tien keer hoger dan bij leidingen van staal of PE. In 2005 werd een programma opgesteld voor de geleidelijke vervanging van deze onbetrouwbare leidingen. Dit heeft het mogelijk gemaakt om het aantal waargenomen aardgaslekken in het Brusselse gasnet te verminderen. Dit saneringsprogramma heeft gezorgd voor een veiliger net.

Vergeet overigens niet dat het jaar 2017 werd gekenmerkt door twee belangrijke incidenten. Er deden zich namelijk twee gasontploffingen voor in twee gebouwen in Sint-Gillis en Sint-Agatha-Berchem. Deze incidenten hadden helaas de dood van twee personen en meerdere zwaargewonden tot gevolg. De oorsprong van de gaslekken zou naar het schijnt gezocht moeten worden in de binneninstallaties van de netgebruikers.

⁴ Dit advies op eigen initiatief ([BRUGEL-ADVIES-20190711-283](#)) is beschikbaar op de website van BRUGEL.

De staat van particuliere gasinstallaties kan inderdaad een potentieel risico voor een incident vormen. Vanuit regelgevend oogpunt is een verplichte controle⁵ enkel vereist bij de opening van een gasmeter door de distributienetbeheerder. Met uitzondering van deze situatie voorziet de regelgeving **geen enkele conformiteitscontrole voor gasbinneninstallaties, in tegenstelling tot het algemeen reglement op de elektrische installaties (AREI), dat onder meer een conformiteitscontrole om de 25 jaar oplegt** als de installatie na 01/10/1981 in gebruik is genomen **of bij de verkoop van de woning** als de installatie voor 01/10/1981 in gebruik is genomen.

Hoewel deze bevoegdheid dus tot het domein van de federale overheid behoort, **pleit BRUGEL er derhalve bij de verantwoordelijke instanties voor dat er onder meer regelgevende maatregelen worden genomen teneinde het risico van incidenten met binneninstallaties van gebruikers te beperken.**

In dat kader heeft BRUGEL overigens de werkzaamheden gevolgd die Gas.be heeft verricht in het kader van een **onderzoek dat in 2019 op verzoek van de FOD Economie is uitgevoerd**⁶. Dit onderzoek heeft als voornaamste doel om nauwkeurige informatie op het gebied van (nieuwe en bestaande) 'huishoudelijke' binneninstallaties op aardgas, butaangas en propaangas in België te verzamelen, samen te vatten en te presenteren. **De resultaten van de studie moeten zo de federale autoriteit bewegen om een eventueel "ARGI"-reglement voor de binneninstallaties uit te werken, vergelijkbaar met het reglement voor elektriciteit.** BRUGEL verheugt zich over dit initiatief van de DG Energie en zou er voorstander van zijn om met de andere gewestelijke en federale autoriteiten samen te werken aan elk initiatief dat zich richt op het opstellen van een dergelijk reglement.

4.4 Het L/H-conversieproject voor de netten

De belangrijke werf van de conversie van L-gas naar H-gas in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal in 2020 van start gaan en over een periode van 4 jaar lopen. De conversie zal alle aardgasverbruikers van het Gewest betreffen en vertegenwoordigt meer dan 500.000 aansluitingspunten op het distributienet.

Wat de planning en de fasering van de conversie voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, stelt BRUGEL vast dat geen enkele wijziging is aangebracht ten opzichte van de elementen verstrekt in het investeringsplan 2018-2022. Dit is onder meer te verklaren door de positieve resultaten van de conversie van de netten van de gemeente Hoboken in 2018, die geen vragen oproepen over de gekozen aanpak om de conversie van de Brusselse netten in 4 jaar en 4 blokken te realiseren.

Om de verschillende fases van het conversieproject tot een goed einde te brengen, heeft SIBELGA een aantal acties gepland in zijn investeringsplan. Ze bestaan voornamelijk uit de installatie van kleppen en de plaatsing van nieuwe netcabines om de voeding van sommige LD-netten te versterken, vanwege de omschakeling van de toevoerdruk op deze netten van 24 mbar naar 21 mbar.

⁵Koninklijk Besluit van 28 juni 1971 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasvervoer door middel van leidingen.

⁶ BRUGEL werd door Leefmilieu Brussel (dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigt) uitgenodigd om deel te nemen aan een bijeenkomst waarop de resultaten werden voorgesteld.

Volgens de door SIBELGA verstrekte informatie zijn alle werkzaamheden die aan het net moeten worden uitgevoerd om de 1e fase van de conversie voor te bereiden reeds uitgevoerd of in uitvoering.

4.5 De slimme meters

BRUGEL merkt op dat SIBELGA geen investeringen in de installatie van slimme gasmeters plant. De BRUGEL zal in het kader van een studie in opdracht van BRUGEL onderzoeken of het mogelijk is om slimme gasmeters in te zetten. De resultaten van deze studie (waaraan momenteel de laatste hand wordt gelegd) en een ontwerp van het BRUGEL-standpunt zullen ter openbare raadpleging worden voorgelegd.

Bovendien wijst BRUGEL er ook op dat zij het niet eens is met de visie van SIBELGA om de nieuwe bepalingen van de artikelen 24 ter en 18 ter van de elektriciteits- en gasverordeningen te lezen. De interpretatie van deze artikelen wordt volgens BRUGEL beschreven in het advies over het ontwerp van het definitieve elektriciteitsplan van SIBELGA voor de periode 2020-2024.

4.6 De bevoorradingsstations voor samengeperst aardgas (CNG)

Momenteel zijn er **drie CNG-stations in het Brussels Gewest (twee meer dan in 2018)**, een cijfer dat nog steeds veel lager is dan in de twee andere gewesten van het land. Toch zou het gebruik van CNG als brandstof voor auto's op korte en middellange termijn een van de oplossingen kunnen zijn, naast andere vormen van schonere energie, om het probleem van de luchtkwaliteit in Brussel te bestrijden, een probleem dat een belangrijke uitdaging vormt voor de volksgezondheid in onze hoofdstad. Deze drie CNG-stations in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen op zichzelf echter niet een echte "fuel shift" op gewestelijk niveau tot stand brengen.

Ter herinnering, BRUGEL heeft op eigen initiatief in 2017 een studie uitgevoerd⁷ over de uitbouw van een infrastructuurnetwerk van CNG-tankstations in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en heeft aan de overheden mogelijke maatregelen voorgesteld om de ontwikkeling van deze technologie te bevorderen. Een van de belangrijke conclusies van deze studie is dat het middendrukgasnet van SIBELGA in essentie voldoende verspreid is in Brussel om zonder omvangrijke investeringen de aansluiting van CNG-tankstations mogelijk te maken. Dit is niet noodzakelijk het geval voor de aansluiting op het elektriciteitsnet van semi-snelle of snelle openbare laadpalen voor elektrische voertuigen. Dit type laadpaal vereist immers een 400 V-aansluiting terwijl het elektrische laagspanningsnet voor meer dan 87% gedistribueerd wordt op 230 V. De aansluiting van openbare elektrische laadpalen zal dus investeringen op het net vergen.

In dat verband heeft BRUGEL in zijn ontwerp van tariefmethodologie 2020-2024 de afschaffing voorzien van de aansluitingskosten van de CNG-tankstations op het gasdistributienet.

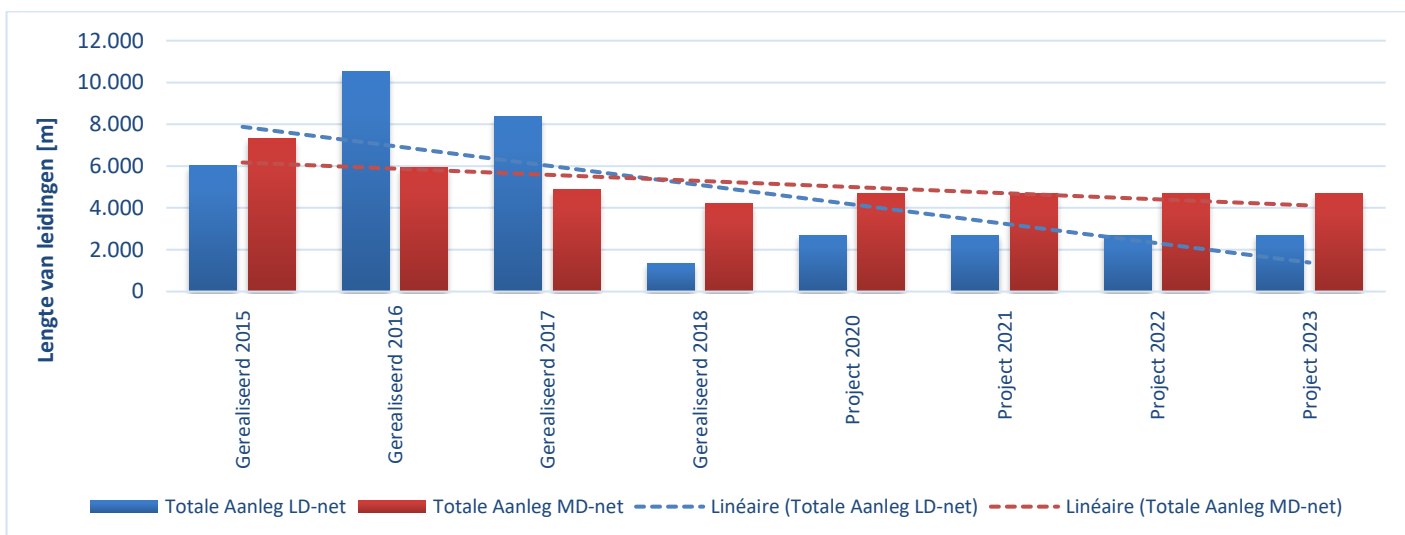
⁷ [Studie nr. 23](#) betreffende de ontwikkeling van een infrastructuurnetwerk van voor het publiek toegankelijke CNG-tankpunten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

4.7 Planning van de investeringen

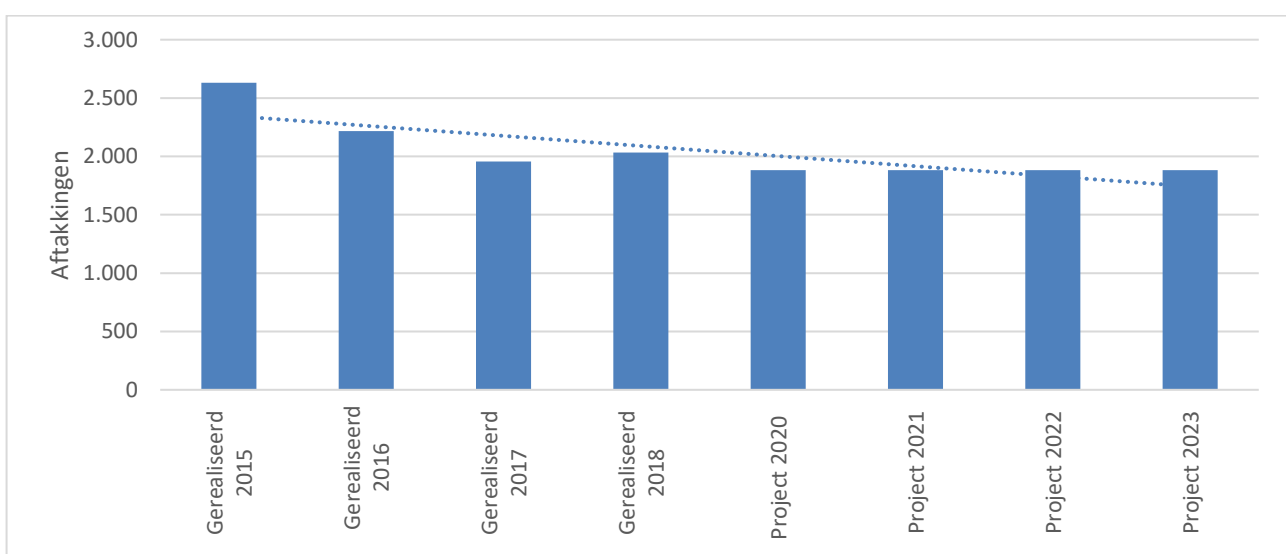
De planning en het ritme van de investeringen zoals voorgesteld in het definitieve investeringsplan van SIBELGA zijn vrijwel identiek aan die van het investeringsplan voor de periode 2019-2023 dat door de Regering is goedgekeurd.

De meest omvangrijke investeringen van het gasdistributienet betreffen de MD-/LD-leidingen, de LD-aftakkingen en de meters.

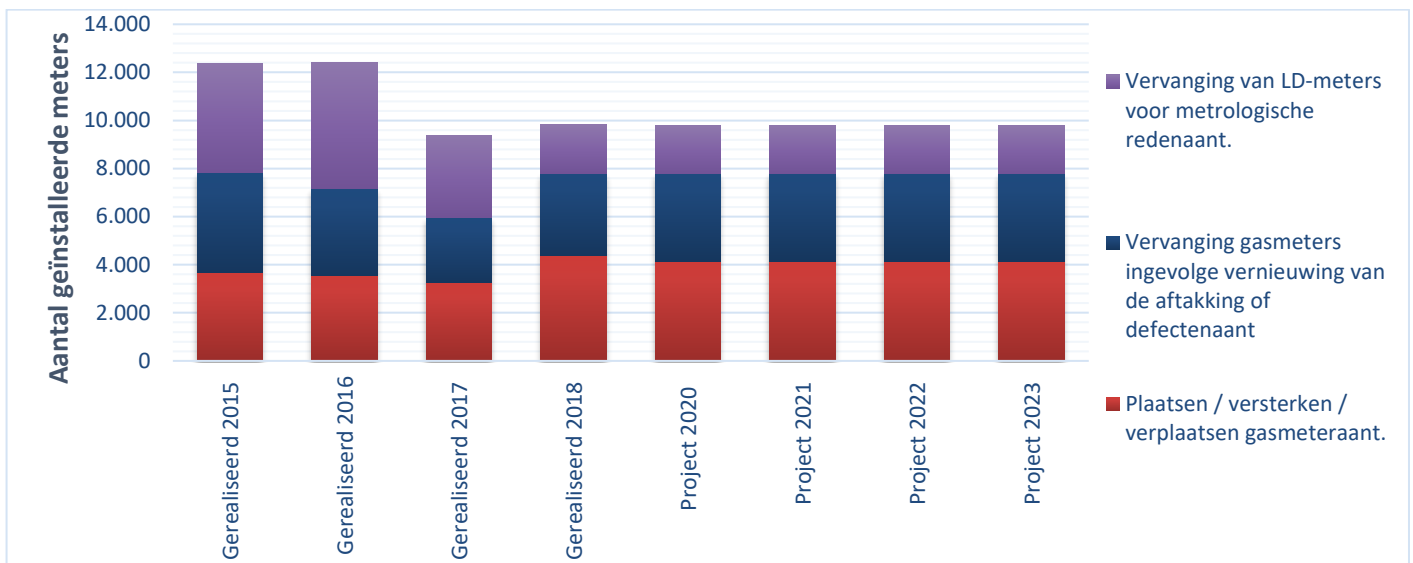
Zoals de figuren 3, 4 en 5 illustreren is de evolutie van deze investeringen tussen 2020 en 2024 vrij stabiel, aangezien de grote investeringsprogramma's nu zijn afgerond, in navolging van het project voor de aansluiting van het nieuwe station van Overijse.

Figuur 3: Prognose plaatsing MD- en LD-leidingen

Figuur 4: Prognose van de hoeveelheid geïnstalleerde, vervangen en overgedragen LD-aftakkingen

Figuur 5: Prognose van aantallen meters

4.8 Budget en tariefcoherentie

Het geheel van de kosten (investerings en exploitatie) van de distributienetbeheerder is onderworpen aan de controle van BRUGEL. Bij de goedkeuring van het tariefvoorstel geeft BRUGEL goedkeuring voor een globale budgettaire enveloppe die de tarieven moet dekken. De controle van de goede kostenbeheersing en de analyse van de verschillen gebeuren ex post door BRUGEL.

Het huidige investeringsplan heeft betrekking op de regulatoire periode 2020-2024. De analyse van de coherentie van de bedragen van dit investeringsplan met betrekking tot de tariefvoorstellen 2020-2024 zal worden uitgevoerd in het kader van de beslissing van BRUGEL over de goedkeuring of afwijzing van de tariefvoorstellen.

De tariefmethodologie bepaalt dat de initiële tariefvoorstellen worden vastgesteld op basis van het investeringsplan dat naar BRUGEL is verzonden.

Daarnaast zal elk jaar van de tariefperiode een berekening worden gemaakt om de gerealiseerde investeringen te vergelijken met de begrote investeringen in het tariefvoorstel. Ter illustratie: het regulatoire saldo met betrekking tot dit verschil voor de afschrijvingen bedroeg in 2018 1,5 M€ voor elektriciteit en 0,4 M€ voor gas, waarbij de gerealiseerde afschrijvingen kleiner bleken dan de begrote afschrijvingen. Deze situatie doet zich stelselmatig voor.

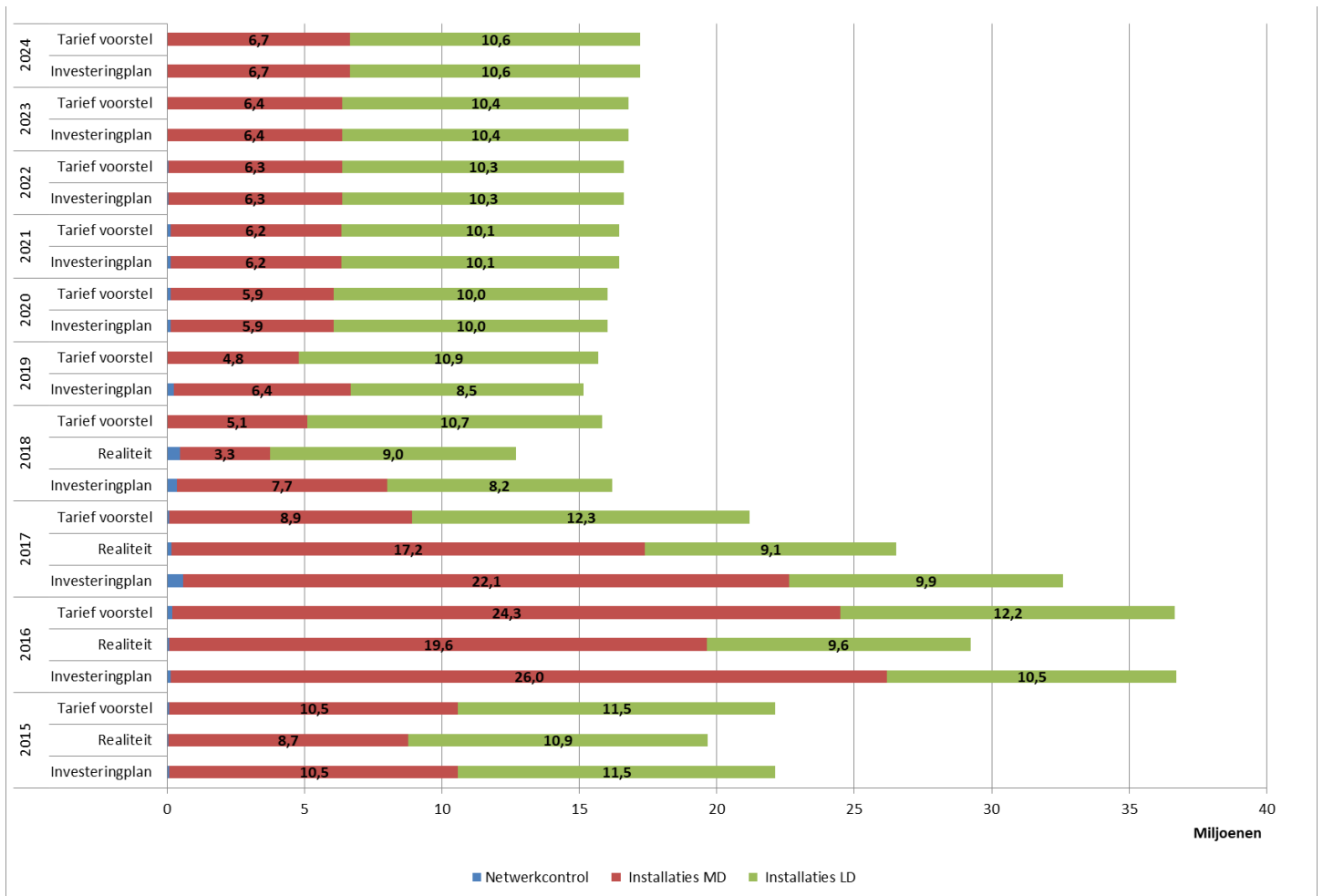
In het kader van de huidige methodologie worden de afschrijvingen van de investeringen beschouwd als "niet-beheersbaar". Elke afwijking (naar boven of naar beneden) ten opzichte van het tariefvoorstel komt derhalve ten laste van de tarieven, aangezien de financiering van de investeringen wordt gedekt door de afschrijvingskosten gerelateerd aan de gerealiseerde investeringen en het meetellen van de financiële lasten (rentelasten, kosten in verband met de schuld ...). De normale vergoeding van de geïnvesteerde kapitalen in de gereguleerde activa toegekend aan de netbeheerder wordt volledig herverdeeld onder de aandeelhouders en in geen geval opnieuw in het net geïnvesteerd.

Globaal gezien komen de investeringen in het gasnetwerk die in het plan 2020-2024 voor 2020 zijn gepland overeen met een budget van 16 M€. Dat is iets minder dan een kwart

van het budget dat voor de investeringen in het elektriciteitsdistributienet van SIBELGA is gepland.

Figuur 6 geeft de evolutie weer van de investeringsplannen voor de lopende tariefperiode (2015-2019) en de projecties op basis van de periode 2020-2024⁸.

Wat de historische investeringsplannen en de gerealiseerde bedragen betreft, stelt BRUGEL in de eerste plaats vast dat de daadwerkelijk geïnvesteerde bedragen over het algemeen historisch gezien lager zijn dan de ramingen (behalve in 2017).

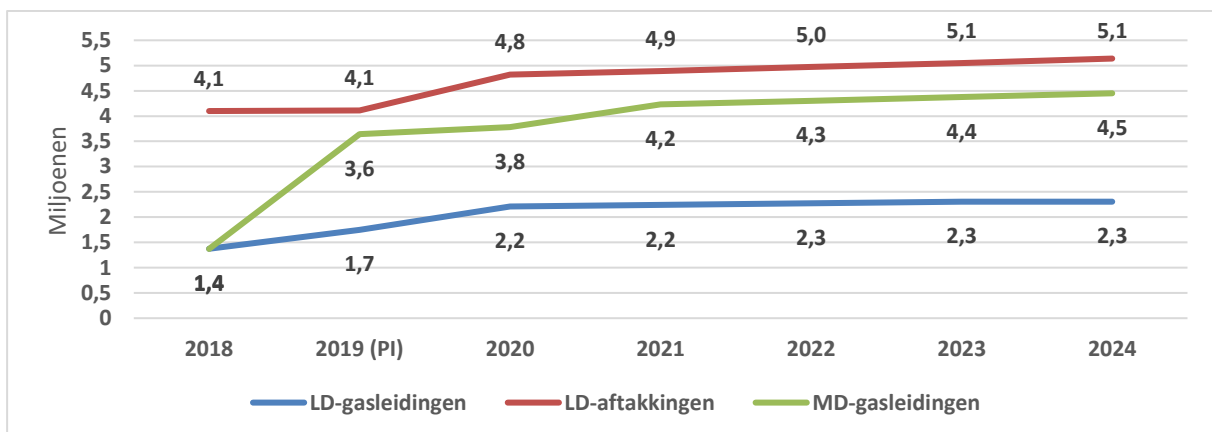
Figuur 6: Evolutie en vergelijking van de budgetten

In het kader van dit advies en de analyse van het tariefvoorstel heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om de prognoses (in hoeveelheid en/of qua financiële omvang) van bepaalde posten van dit investeringsplan te onderbouwen.

⁸ De financiële gegevens betreffende het investeringsplan werden aan BRUGEL verstrekt in het kader van het tariefvoorstel (18 september 2019). Deze informatie kon niet worden onderworpen aan een openbare raadpleging.

Ten opzichte van het gerealiseerde budget in 2018 constateert BRUGEL in 2020 een stijging met 26%. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de verschillen die worden waargenomen met betrekking tot:

- de plaatsing van MD-leidingen: de geraamde hoeveelheden verdubbelen tussen 2018 en 2020, terwijl de geraamde kosten tussen 2018 (1,4 M€) en 2020 (3,8 M€) met 176% stijgen;
- de plaatsing van LD-leidingen: de geraamde hoeveelheden nemen met ongeveer 12% toe, terwijl de geraamde kosten met bijna 60% toenemen (1,4 M€ in 2018 tegen 2,2 M€ in 2020);
- de LD-aftakkingen: de hoeveelheden dalen licht tussen 2018 en 2020 terwijl de geraamde kosten eveneens een stijging vertonen (4,1 M€ in 2018 tegen 4,8 M€ in 2020).

Overigens herinnert BRUGEL eraan dat de Brusselse netbeheerder over historische regulatoire saldi beschikt die al gereserveerd zijn voor de uitvoering van bepaalde projecten (L/H, stranded assets ...).

5 Conclusie

In overeenstemming met artikel 10 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft SIBELGA op 31 mei 2019 BRUGEL een voorlopig ontwerp van het investeringsplan meegedeeld voor de periode 2020-2024.

Op basis van de door BRUGEL geformuleerde opmerkingen en van het resultaat van de openbare raadpleging heeft SIBELGA op 16 september 2019 een nieuwe versie van het definitieve ontwerp van het investeringsplan ingediend.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van de gasordonnantie heeft BRUGEL een openbare raadpleging over de voorlopige versie van het ontwerp van het investeringsplan voor gas van SIBELGA georganiseerd. Deze heeft plaatsgevonden van 17 juni tot 22 juli. Hoewel artikel 10 van de gasordonnantie BRUGEL de mogelijkheid biedt om de raadpleging te beperken tot “bepaalde aspecten van het ontwerpplan”, heeft BRUGEL, om redenen van transparantie, besloten om het gehele ontwerp van het investeringsplan ter raadpleging voor te leggen.

Om de deelname aan deze openbare raadpleging te vereenvoudigen en een maximaal aantal actoren bewust te maken van het belang en de doelen van de investeringsplannen van de beheerders van de gewestelijke distributie- en transmissienetbeheerders, heeft BRUGEL op 24 juni 2019 een openbare presentatie georganiseerd, in perfecte samenwerking met de netbeheerders SIBELGA en ELIA. Bij deze presentatie, iets wat nog nooit eerder was gedaan, kwamen meer dan vijftig deelnemers samen, die verschillende actoren van de energiesector en het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigden.

Vergeleken met de raadpleging over het investeringsplan voor elektriciteit van SIBELGA werden er echter zeer weinig reacties ontvangen (zie Bijlage I van dit advies). Een verklaring hiervoor is dat de uitdagingen en problemen bij het beheer van het gasdistributienet minder groot zijn dan bij het beheer van het elektriciteitsdistributienet. De deelnemers aan de presentatie hebben inderdaad meer interesse getoond voor de thema's betreffende het beheer van het elektriciteitsnet.

Om de volgende raadplegingen over de voorlopige ontwerpen van investeringsplannen te vergemakkelijken, heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd een vereenvoudigde en ge vulgariseerde versie van de investeringsplannen te maken met daarin informatie over de thema's die het meest relevant worden geacht (veiligheid en kwaliteit van de bevoorrading, slimme meters, follow-up conversie L/H ...).

Na analyse van het definitieve ontwerp van het door SIBELGA voorgestelde investeringsplan voor de periode 2020-2024 zijn de voornaamste opmerkingen van BRUGEL de volgende:

1. **Wat de bevoorradingzekerheid betreft** zal de ingebruikstelling van het station Overijse, die wordt verwacht voor het eind van oktober 2019, de beschikbare capaciteitsreserve vanaf deze winter (2019-2020) aanzienlijk verhogen. Bovendien zullen deze reserves eveneens worden versterkt wanneer de conversie van de netten een feit is. Rijk gas, dat een hogere calorische waarde heeft, zou volgens SIBELGA namelijk een 15% hogere transportcapaciteit van de netten mogelijk moeten maken. De bevoorradingzekerheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal op de middellange en lange termijn dus beter worden gegarandeerd.
2. **Wat de bevoorradingkwaliteit voor de netgebruikers betreft**, laten de indicatoren die door BRUGEL gevolgd worden een stelselmatige verbetering zien. Ook de analyse van de gegevens over de geregistreerde lekken vertoont de laatste jaren een verbetering van de betrouwbaarheid van het net. De twee explosies die zich in 2017 hebben voorgedaan en die

jammer genoeg twee dodelijke slachtoffers hebben gemaakt, lijken veroorzaakt te zijn door de gasbinneninstallaties van de gebruikers. In deze context ondersteunt **BRUGEL het onderzoek van de DG Energie dat erop is gericht** om de federale autoriteiten ertoe te bewegen een "ARGI" uit te werken, een algemeen reglement dat vergelijkbaar is met dat voor elektriciteit (AREI). In dat verband is **BRUGEL beschikbaar voor de gewestelijke en federale autoriteiten om mee te werken aan elk initiatief dat zich richt op het opstellen van een dergelijk reglement.**

3. **Wat het project voor de conversie van de netten betreft**, zet de feedback over de conversie die in 2018 in de gemeente Hoboken heeft plaatsgevonden SIBELGA ertoe aan om vast te houden aan zijn planning en de reeds vastgelegde modus operandi. Volgens de informatie van SIBELGA zijn de werkzaamheden aan het net die nodig zijn voor het goede verloop van de 1e fase van de conversie, reeds uitgevoerd of gepland.
4. **Wat de budgettaire follow-up betreft** constateert BRUGEL een substantiële stijging van de eenheidskosten van bepaalde posten, die specifiek zullen worden opgevolgd in het kader van de analyse van de tariefvoorstellen.

BRUGEL stelt de Regering dan ook voor het ontwerp van het investeringsplan gas zoals voorgesteld door SIBELGA voor de periode 2020-2024 goed te keuren.

* *

*

6 Bijlage I: Resultaten van de openbare raadpleging

6.1 Door BRUGEL geformuleerde vragen tijdens de openbare raadpleging over het voorlopige investeringsplan voor de periode 2020-2024

Thema	Nr.	Vraag
Bevoorradingzekerheid en -capaciteit	Vraag 1	In zijn ontwerp investeringsplan presenteert SIBELGA de belasting van het net tijdens het gasjaar 2016/2017 (zie punt 4.3.1) en de evolutie van de capaciteitsbehoeften van de injectiepunten van zijn net (zie punt 5.2). BRUGEL meent dat het, gezien de geraamde evolutie van de belasting en de verwachte ingebruikname van het nieuwe injectiestation in Overijse, niet nodig is aanzienlijke nieuwe investeringen te voorzien. Hebt u opmerkingen over de evolutie van de capaciteitsbehoeften?
Kwaliteit van de bevoorrading	Vraag 2	SIBELGA presenteert in hoofdstuk 4 een analyse van de kwaliteit van zijn netwerk. De indexen van de bevoorradingkwaliteit voor 2018 (zie de punten 4.4.3 en 4.4.4) en de evolutie van de betrouwbaarheid van de belangrijkste activa (zie de punten 4.4.5, 4.5 en 4.6.3) van het gasnet worden voorgesteld. BRUGEL analyseert de evolutie van de indexen van de kwaliteit van de bevoorrading van de gebruikers van het gasnet in het kader van zijn jaarlijkse adviezen over de kwaliteit van de dienstverlening door de distributienetbeheerder SIBELGA. Advies 268 behandelt trouwens de evolutie van de bevoorradingkwaliteit over de afgelopen tien jaar. Hebt u opmerkingen over de indexen van de bevoorradingkwaliteit en de betrouwbaarheid van de installaties van het gasnet in het investeringsplan van SIBELGA? Meent u, rekening houdend met de voorgestelde resultaten, dat het investeringsplan van SIBELGA het mogelijk maakt om de kwaliteit van de bevoorrading van de gebruikers van het gasdistributienet te waarborgen?
Conversie van arm gas naar rijk gas	Vraag 3	Hebt u opmerkingen over de voorbereidende investeringen die SIBELGA voornemens is te doen in het kader van het project voor de overgang van L-gas naar H-gas, zoals beschreven in punt 5.4.3.3 en Bijlage 2 van het investeringsplan?
Veiligheid van het net	Vraag 4	Hebt u opmerkingen over de aanpak van SIBELGA met betrekking tot zijn risicobeheer voor de installaties van zijn gasnet en zijn 'Gasveiligheidsplan' (zie punt 6.1.3 van het investeringsplan)?

Slimme meters	Vraag 5	<p>Hebt u opmerkingen over de door SIBELGA voorgestelde aanpak voor de installatie van slimme gasmeters (zie punt 5.5.2)?</p> <p>Hebt u meer bepaald opmerkingen over het standpunt van SIBELGA om af te zien van de installatie van 500 slimme gasmeters in het kader van het proefproject, dat ook voorziet in de installatie van 5.000 slimme elektriciteitsmeters in 2019 (de beschrijving van dit proefproject is opgenomen in het addendum bij het investeringsplan voor de periode 2019-2023, in bijlage bij advies 280 van BRUGEL)?</p>
Milieubeleid	Vraag 6	<p>In zijn investeringsplan presenteert SIBELGA zijn milieubeleid (zie punt 6.2.1 en Bijlage 3). In hoofdstuk 7 (punten 7.4 en 7.5) specificeert SIBELGA welke milieueffecten in aanmerking worden genomen in het kader van de geplande investeringen.</p> <p>Hebt u opmerkingen over het door SIBELGA voorgestelde milieubeleid?</p>
Volledigheid van het investeringsplan	Vraag 7	<p>Vindt u dat er belangrijke elementen ontbreken die moeten worden opgenomen in het door SIBELGA voorgestelde ontwerp van het investeringsplan voor gas?</p> <p>Vindt u dat thema's in verband met 'innovatieve' projecten moeten worden voorgesteld in het ontwerp van het investeringsplan voor gas van SIBELGA?</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impact van de ontwikkeling van voertuigen op samengeperst aardgas (CNG) op het net - Onthaalcapaciteit van de installaties voor de injectie van biomethaan in het gasnet <p>Meent u dat het investeringsplan dat ter raadpleging wordt voorgelegd informatie moet bevatten over de totale kosten van de voorgestelde investeringen, hoewel de aspecten inzake de kostenbeheersing worden geanalyseerd via de goedkeuring van de tarieven en de jaarlijkse controles die worden uitgevoerd?</p>
Open vraag	Vraag 8	<p>Hebt u andere (vrije) opmerkingen over het ontwerp investeringsplan voor gas van SIBELGA voor de periode 2020-2024?</p>

6.2 Opmerkingen van de deelnemers en antwoorden van SIBELGA of BRUGEL

Thema's	Nr. vraag	Deelnemer	Antwoord-Opmerking: Deelnemer	Antwoord Opmerking SIBELGA/BRUGEL
Slimme meters	5	Centre d'Appui SocialEnergie	Het Centre d'Appui SocialEnergie juicht het toe dat de technologie van de communicerende meters, toegepast op de gasmeters, wordt opgegeven.	/
Volledigheid van het investeringsplan	7	Centre d'Appui SocialEnergie	Indien er investeringen worden gepland voor "innovatieve" projecten, zouden deze inderdaad in het investeringsplan moeten worden vermeld. We zouden voorstander zijn van de publicatie van informatie over de globale kosten van de investeringen, zodat duidelijker wordt welke uitdagingen er spelen.	<p>Antwoord SIBELGA:</p> <p>1) Op korte termijn plant Sibelga geen innovatieve projecten voor Gas die in het investeringsplan gas moeten worden opgenomen.</p> <p>CNG-stations: De uitrol van de CNG-stations in het Brussels Gewest zal geen enkele impact hebben op de netten van Sibelga.</p> <p>Injectie van biogas: Naar aanleiding van specifieke verzoeken heeft Sibelga onderzoek gedaan naar de injectie van biogas in het distributienet. Deze verzoeken zijn op dit moment nog zeer beperkt in aantal, de bijbehorende debieten verwaarloosbaar en de uitvoering van deze projecten wordt niet op korte termijn verwacht (2025 – zie voorbeeld van project: antwoord volgende vraag). De inbedrijfstelling van een eventuele biomethanisatie-installatie wordt niet voor 2026 verwacht.</p> <p>Antwoord BRUGEL:</p> <p>De financiële gegevens betreffende het investeringsplan zijn verstrekt aan Brugel in het kader van het tariefvoorstel (18 september 2019). Deze informatie kon daarom niet worden onderworpen aan een openbare raadpleging.</p>

Open vraag	8	Leefmilieu Brussel	Leefmilieu Brussel moedigt Sibelga aan om goed te letten op de bepalingen van het toekomstige Nationaal Energie-Klimaatplan, met name de bepalingen betreffende de elektrificatie van toepassingen en de geleidelijke uitstap uit gas.	<p>Antwoord SIBELGA:</p> <p>Hoewel er vanwege de energiemaatregelen die door de autoriteiten worden bevorderd geen twijfel bestaat dat de jaarlijkse vraag en de uurpiek op de lange termijn aanzienlijk zullen dalen, zijn er op dit moment veel onzekerheden over de vraag hoe de uurpiek zich op de korte termijn gaat ontwikkelen (tussen nu en 2025). Wat zal namelijk de impact (1) zijn op de stijging van de uurpiek bij -11 °C:</p> <ul style="list-style-type: none"> - van de demografische ontwikkelingen en de constructie van nieuwe verkavelingen, - van de evolutie van het aantal actieve EAN's (toename van het aantal actieve EAN's tussen 2014 en 2018: 1,3% waarvan 0,5% het laatste jaar), - van de conversie van installaties van stookolie → gas (de laatste tijd hebben we een toename van deze conversieaanvragen vastgesteld), - van de ontwikkeling van voertuigen op aardgas (CNG), - van de evolutie van de kosten van elektrische energie. <p>en (2) op de daling van de uurpiek bij -11 °C vanwege:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maatregelen voor energie-efficiëntie, - de prijs van elektrische energie, - de prijs van gas. <p>Gezien deze onzekerheden zijn de door Sibelga geplande investeringen van beperkte omvang en voornamelijk bedoeld om te voldoen aan externe verzoeken en om stukje bij beetje verouderde installaties te vervangen. De structuur van de netten van Sibelga moet zonder nieuwe, grote investeringen de bevoorrading van de klanten op de lange termijn kunnen garanderen.</p>
------------	---	-----------------------	--	---

Open vraag	8	Raad voor Gebruikers van elektriciteit en gas	De Raad verzoekt de netbeheerder Sibelga om aandacht te besteden aan de geplande maatregelen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van het ontwerp van het Nationaal Energie-Klimaatplan op het gebied van de geleidelijke uitstap uit gas en de toenemende elektrificatie van toepassingen, en aan de toekomstige impact hiervan op de eventuele behoefte aan investeringen in het elektriciteitsdistributienet. Bovendien vraagt de Raad aan netbeheerder Sibelga om de mogelijkheid te onderzoeken van de reconversie van delen van het distributienet voor gas ten gunste van toekomstige warmtenetten in het kader van de geleidelijke uitstap uit gas.	<p>Antwoord SIBELGA:</p> <p>Het lijkt onmogelijk om delen van het distributienet te veranderen ten gunste van warmtenetten, om verschillende redenen, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor een warmtenet ontbreekt er een buis voor het retourcircuit, - de exploitatiedruk van de warmtenetten (gasnet 24 mbar, warmtenet x bar), - het soort leidingen; - het ontbreken van thermische isolatie op de gasleidingen; - het soort leidingen (polyethyleen); - enz.
------------	---	---	--	---

7 Bijlage 2: Analyse van het bestaande distributienet

7.1 Evolutie van het aantal gebruikers en het energieverbruik

De verdeling van de gebruikers per drukniveau waarop ze zijn aangesloten en hun verbruik worden weergegeven in Tabel I.

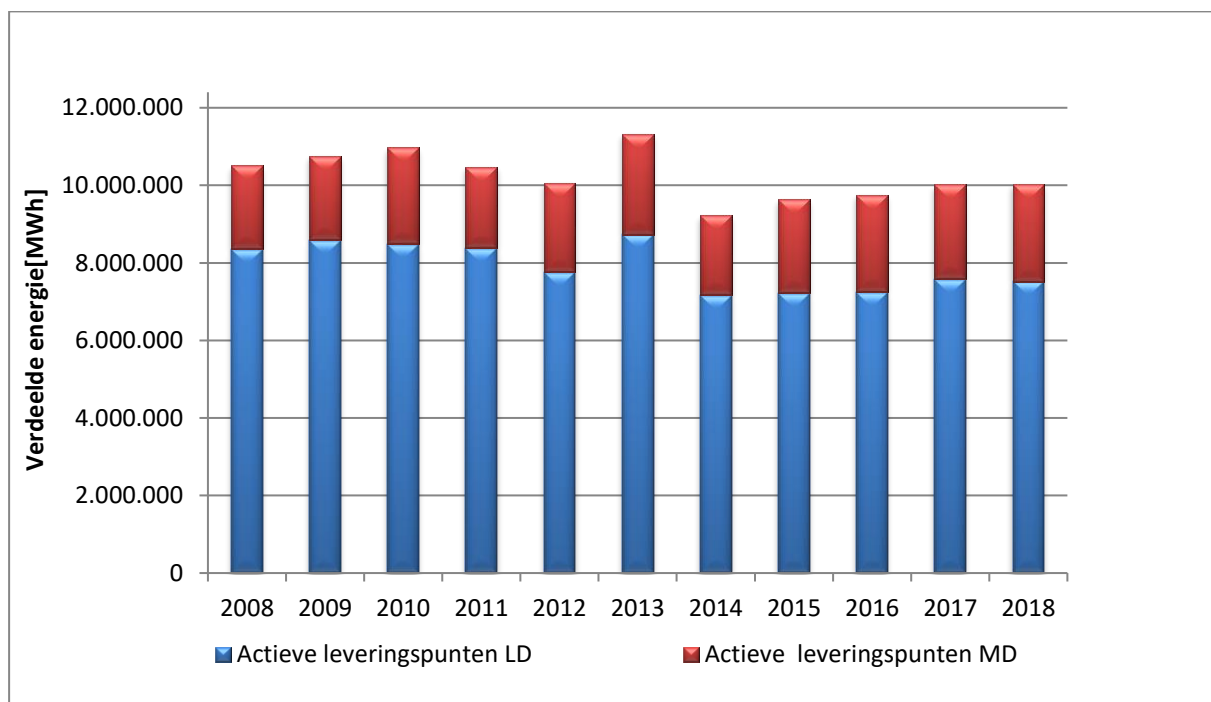
Jaar	Actieve leveringspunten LD		Actieve leveringspunten MD		Totaal	
	Aantal	Verdeelde energie [MWh]	Aantal	Verdeelde energie [MWh]	Aantal	Verdeelde energie [MWh]
2018	428.948	7.525.041	2.404	2.510.417	431.352	10.035.458

Tabel I: Evolutie van het aantal gebruikers en het gasverbruik

Tabel I laat zien dat het Brusselse distributienet een zeer groot aantal gebruikers bevoorraadt (431.352 gebruikers in 2018) op een beperkte geografische oppervlakte. De totale in 2018 op het net van SIBELGA verdeelde en aan de leveranciers gefactureerde energie bedraagt 10.035.458 MWh. 25% van deze energie werd verbruikt door de op het MD-net (middendruk) aangesloten gebruikers, terwijl zij slechts 0,5% van de Brusselse verbruikers vertegenwoordigen.

Het gasverbruik in het Brussels Gewest vloeit voornamelijk voort uit de behoefte aan warmte en hangt dus nauw samen met de evolutie van de weersomstandigheden.

Figuur 7 geeft de evolutie weer van dit verbruik sinds 2008 en toont een stijging van het gasverbruik van 2014 tot 2018. Deze trend gaat in tegen die van het geobserveerde elektriciteitsverbruik van de Brusselse distributienetgebruikers, dat sinds 2010 structureel daalt.

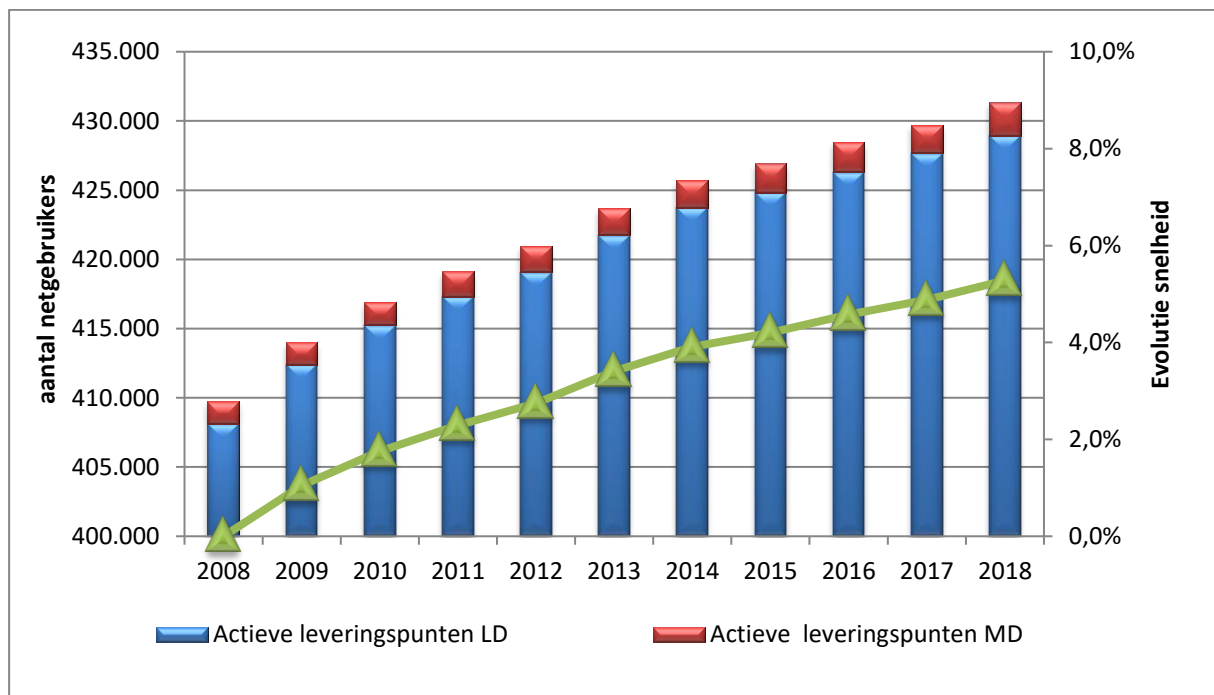

Figuur 7: Evolutie van het gedistribueerde gas

Ter herinnering, het grote verbruiksverschil dat werd vastgesteld tussen 2013 en 2014 (daling van het

verbruik met 18,5%) was te verklaren door de zeer gunstige weersomstandigheden in 2014. Dat was overigens het laagste gasverbruik dat in de laatste 20 jaar gemeten werd.

Figuur 8 toont de evolutie van het aantal gebruikers van het distributienet. In een periode van 10 jaar is het aantal op het net aangesloten gebruikers met bijna 5,3% gestegen. Deze evolutie moet dus in aanmerking worden genomen in de hieronder gepresenteerde analyse van de evolutie van het gasverbruik.

Figuur 8: Evolutie van het aantal gasgebruikers (actieve leveringspunten)

7.2 Samenstelling van het net

Tabel 2 toont de evolutie van de voornaamste Assets van het gasnet van SIBELGA van eind 2010 tot eind 2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Vershil%
Ontvangststations [aantal]	7	7	7	7	7	7	7	7	7	0,0%
Ontspanningsstations [aantal]	8	7	7	7	7	7	7	9	9	0,0%
MD-leidingen [km]	602	605	611	611	611	607	608	622	622	3,3%
MD-aansluitingen voor netcabines [aantal]	436	437	446	450	453	453	458	461	466	6,9%
MD-aansluitingen voor klantcabines [aantal]	1.604	1.615	1.633	1.593	1.644	1.638	1.634	1.633	1.626	1,4%
Huishoudelijke MD-aansluitingen [aantal]	725	730	739	740	727	743	735	740	750	3,4%
LD-leidingen [km]	2.245	2.273	2.280	2.304	2.283	2.280	2.288	2.292	2.295	2,2%
LD-aansluitingen [aantal]	183.864	184.220	185.080	185.446	186.573	186.797	187.612	187.705	188.034	2,3%
LD-meters [aantal]	488.969	491.458	495.910	498.314	500.116	502.267	503.850	504.894	505.946	3,5%

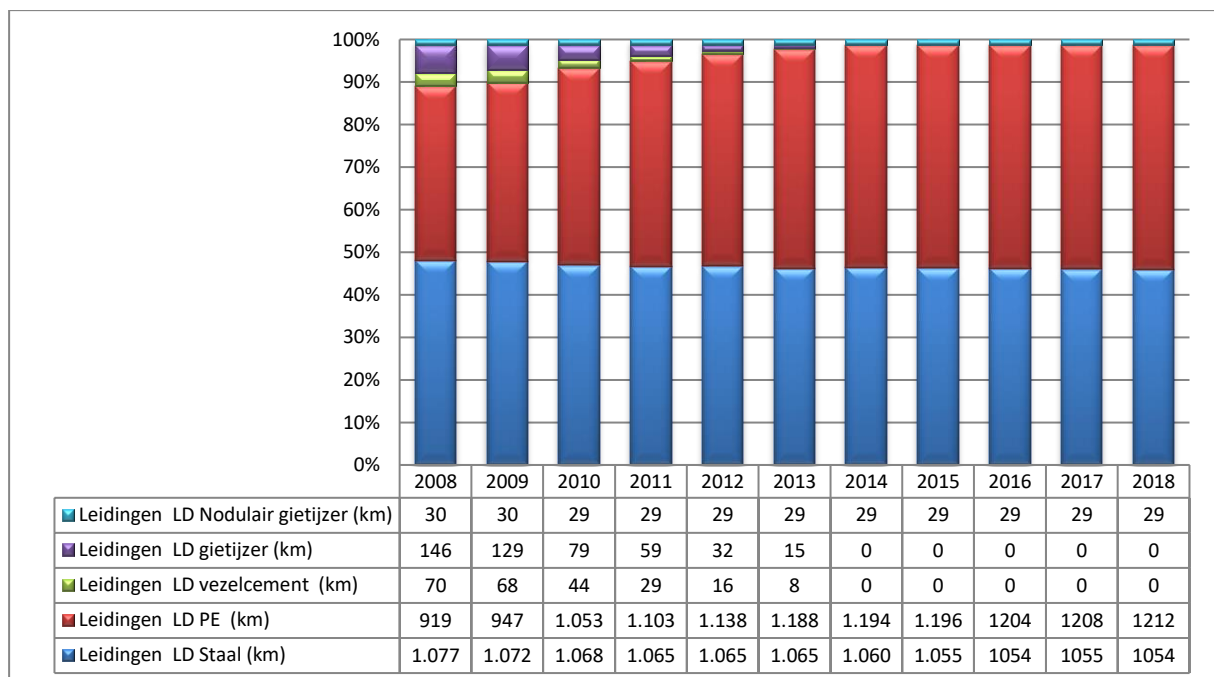
Tabel 2: Evolutie van de infrastructuur van het gasnet van SIBELGA

Uit Tabel 2 blijkt dat de evolutie van de infrastructuur relatief stabiel is en dat het gasdistributienet reeds een groot gedeelte van het grondgebied van het Gewest bestrijkt. De uitbreidingen van het net hangen vooral samen met bijvoorbeeld de inplanting van nieuwe verkavelingsprojecten voor woningen maar blijven relatief schaars. Zo zijn tussen 2010 en 2018 de MD- en LD-netten met respectievelijk 3,3 en 2,2% geëvolueerd. De uitdagingen inzake de ontwikkeling van de gasnetten verschillen dus van die van de andere gewesten van het land, waar landelijke zones nog niet op het gasnet zijn aangesloten.

7.2.1 Technische kenmerken van de leidingen

Het gasnet van SIBELGA bestaat voornamelijk uit LD-aanvoerleidingen. 78,7% van het net bestaat uit LD en 21,3% uit MD. De MD-netten zijn grotendeels van staal, namelijk voor 90%, en voor de resterende 10% van polyethyleen (PE). Deze verhouding is de laatste tien jaar vrij stabiel gebleven.

De LD-netten zijn overwegend van PE maar ook van staal en nodulair gietijzer (in zeer kleine mate). De evolutie van de samenstelling van de LD-leidingen in de laatste tien jaar wordt weergegeven in Figuur 9.

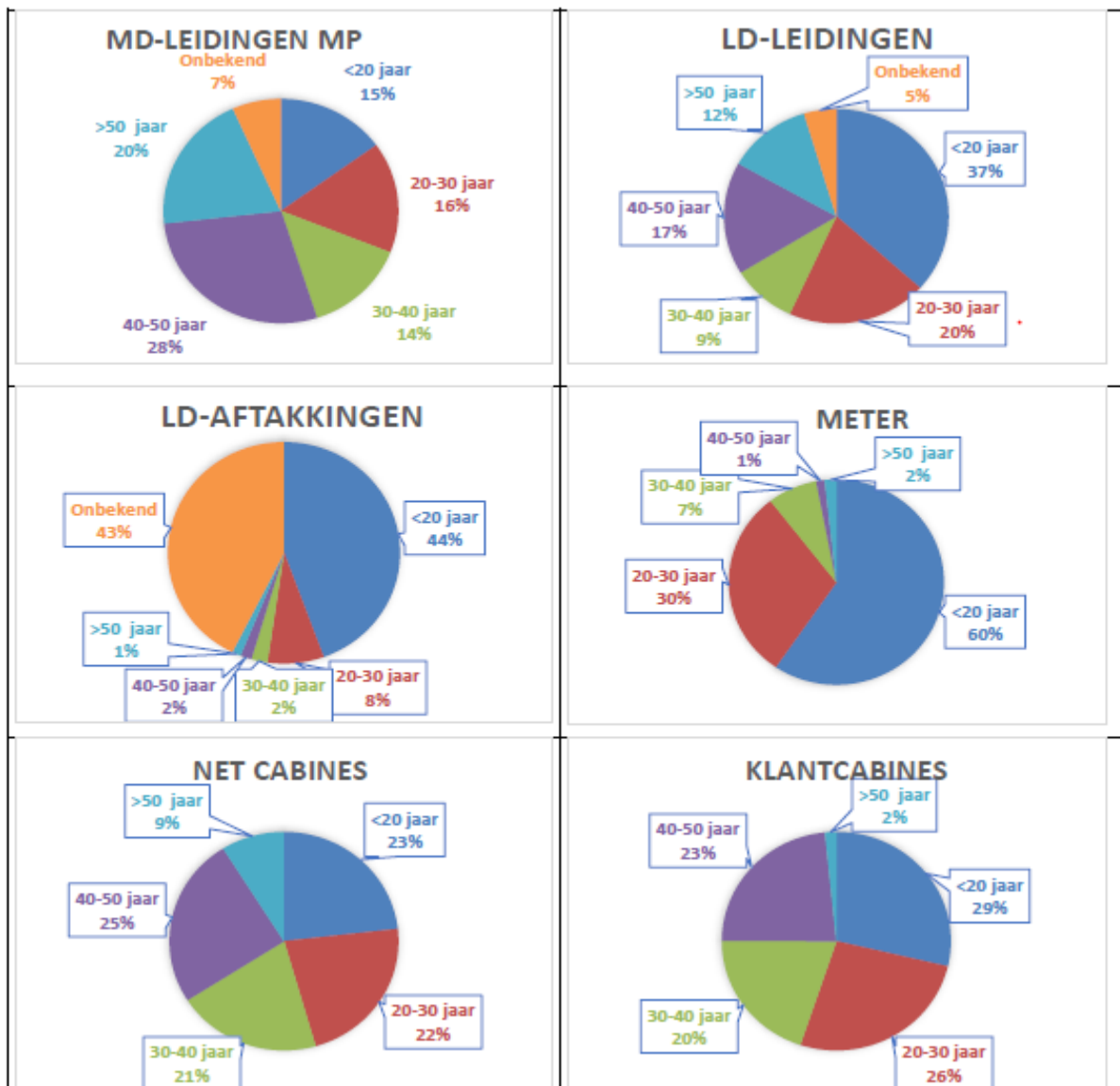
Figuur 9: Evolutie van de samenstelling van de LD-leidingen (km)

Ter herinnering, in 2008 telde het LD-net nog 146 kilometer leidingen van grijs gietijzer en 70 kilometer leidingen van vezelcement. Bij dit soort leidingen ligt het percentage lekken tien keer hoger dan bij leidingen van staal of PE. In 2005 werd een programma opgesteld voor de geleidelijke vervanging van deze onbetrouwbare leidingen. Hierdoor kon het aantal waargenomen aardgaslekken in het Brusselse gasnet worden verminderd. Dit saneringsprogramma heeft gezorgd voor een veiliger net.

De huidige technieken voor het leggen van leidingen maken in grote mate gebruik van PE, een zeer betrouwbaar en economisch materiaal dat gemakkelijke interventies mogelijk maakt. Om die redenen wordt PE dan ook meer en meer gebruikt.

7.2.2 Leeftijd van de voornaamste installaties van het net

De ouderdom van de voornaamste assets van het gasdistributienet wordt weergegeven in Figuur 10.

Figuur 10: Ouderdom van de voornaamste assets van het gasnet (eind 2017)

De ouderdom van het net van LD-leidingen blijkt gemiddeld lager te zijn dan die van het net van MD-leidingen. Dit is voornamelijk te verklaren door de uitvoering van het programma voor de vervanging van de leidingen van gietijzer en vezelcement dat in de vorige sectie werd aangehaald.

Hoewel een aanzienlijk deel van de LD-aftakkingen van relatief “recente” datum is (44% van de aftakkingen is minder dan 20 jaar oud), heeft SIBELGA voor een even groot aandeel geen informatie over de ouderdom van dit type assets. Een van de verklaringen die SIBELGA geeft, is de historische afwezigheid van deze gegevens op de plannen van de vroegere netbeheerders, in tegenstelling tot de leidingen.